

e-Doc baza podataka

Fonogram rasprave

Saziv: XI

Sjednica: 6

18

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu, prvo čitanje, P.Z. br. 153

22.05.2025. Reiner, Željko
(HDZ)

NASTAVAK NAKON STANKE U 11,30 SATI

Kolegice i kolege evo završila je stanka pa idemo na slijedeću točku:

-Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za obrazovnu i srednju školu, prvo čitanje, P.Z. broj 153

Predlagatelj je Vlada RH temeljem Članka 85. Ustava RH i Članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora. Prilikom rasprave o ovoj točki dnevног reda primjenjuju se odredbe Poslovnika koje se odnose na prvo čitanje zakona.

Raspravu su proveli Odbor za zakonodavstvo te Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu.

Želi li predstavnica predlagatelja dati dodatno obrazloženje? Da, poštovana državna tajnica Zrinka Mužinić Bikić.

Izvolite.

Mužinić Bikić,
Zrinka

Cjenjene zastupnice i zastupnici Zakonom o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu uređuje se postupak odobravanja, uvrštavanja u katalog odobrenih udžbenika, izbora i povlačenja iz uporabe udžbenika i drugih obrazovnih materijala za učenike osnovnih i srednjih škola te formula za izračun cijene udžbenika.

Javni pozivi za odobravanje korištenja udžbenika u školi i uvrštavanje udžbenika u katalog odobrenih udžbenika objavljeni su 2019., 2020. i 2021. godine. U istom razdoblju objavljivani su katalozi odobrenih udžbenika u kojima je uz sve podatke koje katalog mora sadržavati istaknuta konačna maloprodajna cijena udžbenika. Međutim, važeći zakon ne propisuje mogućnost korekcije cijene tiskanih udžbenika odnosno usklađivanje cijene udžbenika s gospodarskom situacijom.

Zbog toga je Vlada RH 2022. i 2024. godine donijela Uredbe o izmjeni i dopuni zakona kroz koje se izmjenom faktora za izračun cijene omogućila korekcija cijena tiskanih udžbenika za osnovnu školu te ih se uskladilo s aktualnim stanjem na tržištu. Najveća dopuštena cijena udžbenika u osnovnoj školi propisana je Člankom 4. stavkom 1. važećeg zakona. Cijena se računa prema formuli propisanoj važećim Zakonom o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu, a u cilju usklađivanja cijene udžbenika s aktualnom gospodarskom situacijom ovim izmjenama i dopunama zakona predlaže se korekcija faktora za izračun cijene udžbenika faktorima iz Uredbe o izmjeni i dopuni Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu iz 2024. godine.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku medijalna plaća rasla je za više od 10% odnosno prosječno više od 40% u odnosu na razdoblja kada su udžbenici uvršteni u katalog. Kako bi se omogućila korekcija cijene za tiskane udžbenike bilo je potrebno izmijeniti zakon na način da će ministar nadležan za obrazovanje odobriti izmjenu cijene udžbenika koji je u katalogu ako je udžbenik u uporabi najmanje jednu nastavnu godinu i ako je došlo do promjene medijalne plaće u RH za više od 10% od posljednje promjene cijene za taj udžbenik.

Ministar nadležan za obrazovanje moći će odobriti izmjenu cijene najviše jednom u 2 godine za svaki pojedini udžbenik. Izmijenjena cijena udžbenika i dalje će se računati primjenom formule propisane zakonom. Također, s obzirom na planirano uvođenje novih modularnih strukovnih kurikula u strukovne škole potrebno je propisati mogućnost izrade i uporabe udžbenika za učenike u strukovnim školama koji će pohađati modularnu nastavu.

Člankom 3. stavkom 1. zakona propisano je da je udžbenik obvezni obrazovni materijal u svim predmetima izuzev predmeta s pretežno odgojnom komponentom. Budući da zakon ne predviđa mogućnost izrade i uporabe udžbenika za modularnu nastavu u Članku 3. dodaje se novi stavak koji propisuje da je udžbenik obrazovni materijal za module u strukovnim kurikulima.

Također, se propisuje da udžbenik služi kao podrška u ostvarivanju skupova ishoda učenja utvrđenih strukovnim kurikulom na način da osigurava fleksibilnost i prilagodljivost strukovnom obrazovanju te pridonosi razvoju kompetencija potrebnih za tržište rada.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mlađih objavilo je javni poziv za podnošenje prijava za odobravanje korištenja udžbenika u školi i uvrštavanje udžbenika u katalog odobrenih udžbenika za udžbenike opće obrazovnih nastavnih predmeta za srednje strukovne škole, za učenike prvog razreda srednje škole u školskoj godini 2025/2026., prosudba udžbenika je u tijeku te će u slijedećoj školskoj godini učenici koristiti nove udžbenike za opće obrazovne predmete.

U rujnu ministarstvo planira objaviti javni poziv za podnošenje prijava za odobravanje korištenja udžbenika u školi i uvrštavanje udžbenika u katalog odobrenih udžbenika za udžbenike strukovnih modula za srednje strukovne škole.

Naglašavamo da će se udžbenici za strukovne nastavne predmete iz postojećeg kataloga odobrenih udžbenika i dalje moći koristit u nastavi. Uz to Agencija za strukovno obrazovanje pripremila je i objavit će

e-Doc baza podataka

preko 2500 drugih obrazovnih materijala kojima su pokriveni svi skupovi ishoda u strukovnim modulima. Navedeni drugi obrazovni materijali bit će dostupni na stranicama Agencije za strukovno obrazovanje, kao i na stranicama srednjih škola i bit će besplatni za sve učenike i nastavnike.

Nadalje, važeći zakon u čl. 6. propisuje da ministarstvo nadležno za obrazovanje namjeru izmjene kataloga iskazuje javnim pozivom u kojem se navodi da za koje se udžbenike mogu podnijeti prijave. Rok za podnošenje prijave na javni poziv ne može biti kraći od 90 dana od dana objave poziva, međutim udžbenici na jeziku i pismu nacionalnih manjina prevode se iz svojih izvornika. Zbog tog dodatnog koraka u proceduri nije moguće poštovati zakonom utvrđeni rok, te se predloženim zakonom isključi..., te se ovim izmjenama isključivo za udžbenike na jeziku i pismu nacionalnih manjina omogućuje odstupanje od roka za podnošenje prijave na javni poziv. Naime, tek nakon što se objavi katalog odobrenih udžbenika i izvrši odabir po školama, nakladnici udžbenika za učenike pripadnike nacionalnih manjina mogu pristupiti prevođenju odnosno izradi udžbenika, a potom i podnošenju zahtjeva za odobravanje i uvrštanje u katalog odobrenih udžbenika.

Vezano uz navedeno čl. 9. zakona propisano je da ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje izmjene kataloga najkasnije do 1. lipnja. S obzirom na činjenicu da će predloženi zakon omogućiti odstupanje od rokova za udžbenike na jeziku i pismu nacionalnih manjina za podnošenje prijave na javni poziv za izmjene kataloga, kao iznimka uvodi se dodatak katalogu za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina koji se objavljuje po potrebi.

Nadalje, čl. 10. važećeg zakona propisuje da odluku o odabiru udžbenika za uporabu u školi donose učitelji razredne nastave na razini škole, te da se te odluke dostavljaju ministarstvu i objavljaju na mrežnim stranicama škola najkasnije do 1. srpnja. Budući da se predloženim zakonom dopušta odstupanje od rokova za udžbenike za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina čl. 10. st. 6. izmjena i dopuna zakona propisuje se da odluke o odabiru za udžbenike za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina mogu biti dostavljene ministarstvu i objavljene na mrežnim stranicama škole 30 dana od dana objave dodatka katalogu za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina, a ne isključivo do 1. srpnja.

Od ostalih izmjena i dopuna zakona novčani iznosi u kunama zamijenjeni su novčanim iznosima u eurima, te sukladno Zakonu o hrvatskom jeziku u cijelom tekstu riječ „kurikulum“ u odgovarajućem broju i padežu zamjenjuje se riječju „kurikul“ u odgovarajućem broju i padežu.

Javno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o izmjenama i dopunama zakona koje predlažemo provedeno je u razdoblju od 13. veljače do 15. ožujka 2025. i tijekom savjetovanja zaprimili smo 18 komentara. Najviše, ukupno 13 komentara pristiglo je na prvi članak vezano uz udžbenike za module u strukovnim kurikulima, a koji u konačnici glasi „udžbenik je obrazovni materijal za module u strukovnim kurikulima koji služi kao podrška u ostvarivanju skupova ishoda učenja utvrđenih strukovnim kurikulom na način da osigurava fleksibilnost i prilagodljivost strukovnom obrazovanju, te pridonosi razvoju kompetencija potrebnih za tržište rada“.

Donošenjem uredbe u kolovozu 2024.g. uz povećanje cijena udžbenika od 1. do 4. razreda osnovne škole za 15%, te udžbenika od 5. do 8. razreda osnovne škole za 17% bilo je potrebno osigurati dodatnih oko 2,6 milijuna eura proračunskih sredstava u odnosu na prethodnu godinu.

Financijska sredstva za potrebu i za provedbu ovog zakona osigurana su u okviru proračuna Ministarstva znanosti i obrazovanja i mladih u iznosu od 19 milijuna 895 tisuća i 994 eura i za njegovu provedbu nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva.

U konačnici, za nabavu udžbenika za osnovnu školu sredstvima državnog proračuna za ovu 2024./2025. školsku godinu ukupno je utrošeno oko 19,3 milijuna eura.

Želim naglasiti da se udžbenici na teret sredstava proračun..., državnog proračuna nabavljaju za sve učenike osnovnih škola. Ova mjera provodi se od 2019.g. i dosada je u tu svrhu utrošeno preko 110 milijuna eura.

Uz to, u skladu s čl. 14. st. 2. Zakona o udžbenicima Vlada za svaku školsku godinu donosi odluku o financiranju odnosno sufinanciranju nabave udžbenika za učenike srednjih škola čije su obitelji korisnici zajamčene minimalne naknade, a sukladno raspoloživim financijskim sredstvima. Tako je Ministarstvo znanosti i obrazovanja i mladih u ovoj školskoj godini financiralo obvezne udžbenike za 444 učenika srednjih škola u iznosu preko 97 tisuća eura. Za slijedeću školsku godinu planira se u proračunu osigurati 100 tisuća eura za obvezne udžbenike za procijenjeno oko 500 učenika srednjih škola koji su članovi kućanstva koji će do 31. kolovoza ove godine biti utvrđeno kao korisnik zajamčene minimalne naknade. Isto tako Vlada sukladno raspoloživim financijskim sredstvima za svaku školsku godinu donosi odluku o financiranju odnosno sufinanciranju nabave drugih obrazovnih materijala za učenike osnovnih škola čije su obitelji korisnici zajamčene minimalne naknade. Drugi obrazovni materijali su druga nastavna sredstva koja pored udžbenika pomažu u ostvarivanju pojedinih odgojno-obrazovnih ishoda utvrđenih predmetnim kurikulom. U ovoj školskoj godini ministarstvo je financiralo druge obrazovne materijale za 1402 učenika osnovnih škola u iznosu preko 65 tisuća eura. Za slijedeću školsku godinu u proračunu se planira osigurati 70 tisuća eura za financiranje drugih obrazovnih materijala za procijenjeno oko 1500 učenika osnovnih škola koji su članovi kućanstva kojemu je najkasnije s danom 31. kolovoza '25. priznato pravo na zajamčenu minimalnu naknadu i učenike osnovnih škola koji sudjeluju u provedbi eksperimentalnog programa cjelodnevne škole.

Također ministarstvo financira udžbenike učenicima osnovnih i srednjih škola raseljenima iz Ukrajine, te učenicima i studentima smrtno stradalih pirotehničara, te pirotehničara s invaliditetom od 100% oštećenja, hvala.

e-Doc baza podataka

Reiner, Željko (HDZ)	Imamo nekoliko replika, prva je poštovane zastupnice Dragić.
Dragić, Irena (SDP)	Zahvaljujem potpredsjedniče. Poštovana državna tajnice. Dvije prethodne izmjene zakona donesene su uredbama Vlade i sada ponovno donosimo zakonske izmjene da naknadno u uokvirimo ono što smo već počeli provoditi. Je li to po vama postao normalan model obrazovnog upravljanja, najprije uredba, onda štih prova, pa tako onda zakon. Hvala.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana državna tajnica.
Mužinić Bikić, Zrinka	Poštovana zastupnice, zahvaljujem na ovom komentaru. Pa naravno, upravo iz razloga da ne donosimo učestale uredbe, a slijedom stalnih povećanja medijske plaće i promjene gospodarske situacije, osjetili smo potrebu odnosno obvezu da zakonom propišemo ove mogućnosti.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovani zastupnik Piližota.
Piližota, Boris (SDP)	Zahvaljujem. Poštovana državna tajnice. Ovo je treća izmjena ovoga Zakona, a mijenja se 80% njegovog sadržaja pa me zanima zašto niste predložili u potpunosti novi Zakon kako preporučuje i sam Ured za zakonodavstvo. Ne mogu se jednostavno oteti dojmu da ste i ovaj put na neki način, bilo vam je jednostavnije zaobići odgovornost i predložiti novi zakon nego opet idemo u izmjene, a 80% sadržaja se mijenja. Evo, molim odgovor. Hvala.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana državna tajnica.
Mužinić Bikić, Zrinka	Zahvaljujem zastupniče. Pa u principu se ne mijenja 80% sadržaja ovog Zakona. Ja razumijem zašto ističete da dolazi do značajnih promjena jer se provlače kroz različite članke u samom zakonu, sadržajno nije, ne dolazi do nekakvih značajnih promjena. Ured za zakonodavstvo je dao pozitivno mišljenje i nema nikakve zapreke da radimo izmjene i dopune zakona.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovani zastupnik Baksa.
Baksa, Ivica (NPS)	Poštovana državna tajnica. Vezano za udžbenike za strukovne module, a koje nisu propisani kao obvezni obrazovni materijal. Učenici strukovnih škola zaslužuju istu razinu obrazovne podrške kao i svi drugi, a nastavnici ne mogu izmišljati nastavni materijal iz nule za svaki modul, posebno u školama koje već imaju manjak kadra i resursa. Ako udžbenici nisu obvezni, kako ćete osigurati da svi učenici, bez obzira na školu ili regiju dobiju jednaku kvalitetnu nastavu? Kako planirate sprječiti da učenici ostanu prepunjeni improviziranim materijalima, a nastavnici opterećeni dodatnim poslom? Hvala.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana državna tajnica.
Mužinić Bikić, Zrinka	Zahvaljujem poštovani zastupniče. Pa evo upravo iz ovih razloga koje ste vi sada napomenuli, zbog briga da naši svi učenici, pa i učenici u strukovnim školama imaju jednako kvalitetan pristup nastavnom procesu smo kroz ISF programe financirali preko 2500 drugih obrazovnih materijala kojima će biti obuhvaćeni svi ishodi koji su potrebni za strukovne škole i besplatno dostupni i učenicima i nastavnicima. Jednako tako, raspisat ćemo javni poziv i za moguće nove, nove modularne udžbenike i možete biti sigurni da će ono što je zapravo za njih potrebno, u smislu svih promjena koje su jako brze kad pričamo o strukovnom obrazovanju biti im i dostupno, a kad bismo propisali udžbenik obveznim, onda bismo se doveli u situaciju da možda nakladnici zapravo za one manje naklade za strukovne module koje upisuje jako mali broj učenika, ne bi htjeli tiskati takve udžbenike. Evo, hvala.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana zastupnica Bedeković.
Bedeković, Vesna (HDZ)	Hvala vam lijepa poštovana državna tajnica. Na sjednici matičnog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu kada je riječ o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim nastavnim materijalima, raspravljalo se i između ostalog, o terminološkim pitanjima, odnosno o uporabi termina kurikul odnosno kurikulum. Rasprava na odboru odvijala se u različitim smjerovima, a između ostalog i u smjeru uporabe termina kurikul u kontekstu novodonesenog zakona na koji se svi ponovimo, dakle Zakona o hrvatskom jeziku, pa vas molim vaše obrazloženje korištenja termina kurikul u prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu. Zahvaljujem.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana državna tajnica.

e-Doc baza podataka

Mužinić Bikić, Zrinka	Zahvaljujem poštovana zastupnice. Da, o tom smo imali jednu širu raspravu jučer, ali od onog trenutka od kad je Zakonom o hrvatskom jeziku čl. 3. st. 2 propisano da ministarstvo nadležno za obrazovanje donosi kurikule, od tog trenutka u svim našim zakonskim i podzakonskim aktima se koristi isključivo termin kurikul.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana zastupnica Sokolić.
Sokolić, Tanja (SDP)	Poštovana državna tajnica. Ja ču se nastaviti na ovo pitanje koje je kolega Baksa maloprije spomenuo. Dakle rekli ste i sad u izlaganju da javni poziv za strukovne udžbenike ide tek na jesen, znači i nastava počinje na jesen i javni poziv za izradu udžbenika ide tek na jesen pa htjela bih vas pitati jednu stvar, zašto ti, taj javni poziv kasni, je li to zato što su kurikulumi kasnili, kao što imamo informaciju i koliku odgovornost ministarstvo snosi za to i pitala bi vas isto tako, u kojem to obrazovnom sustavu nastava počinje prije nego što je sadržaj spreman? Hvala.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana državna tajnica.
Mužinić Bikić, Zrinka	Pa evo zahvaljujem i vama na tom pitanju i ponovit ću dio odgovora, možda ga i dopuniti, kojeg sam dala kolegi zastupniku. Dakle svi obrazovni sadržaji su već spremni, upravo nastavnici strukovnih škola i nakladnici su ih i pripremili, preko 2500 drugih obrazovnih materijala kojima su obuhvaćeni svi ishodi koje će naši učenici trebati savladati, a uz to postojeći udžbenici koji su već odobreni i Katalogu udžbenika će se jednakako tako moći nastaviti primjenjivati i ovo je samo jedna dodatna mogućnost kako bi se možda i nekakvi novi udžbenici, modularni udžbenici kasnije formirali, vjerujem, zapravo već od ovih postojećih sadržaja.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovani zastupnik Mišić.
Mišić, Predrag (Nezavisni)	Hvala predsjedavajući, poštovana državna tajnica sa suradnicima. Domovinski pokret će svakako podržati ovaj Zakon zbog fleksibilnijih cijena tiskanih udžbenika, veće transparentnosti, naravno zbog visokih sredstava koja će država odnosno državni proračun uložiti u to. Kako, kada i u kojem obliku planirate pratiti provedbu ovih izmijenjenih zakonskih izmjena u školama i naravno kod izdavača? Hvala.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana državna tajnica.
Mužinić Bikić, Zrinka	Kontinuirano pratimo primjenu zakonskih propisa svih, tako i Zakona o udžbenicima i u trenucima, ako sam dobro shvatila pitanje možda, možda više je upućeno u smislu praćenja provedbe odnosno korištenja pojedinih udžbenika pa kontinuirano pratimo i taj dio i kada dobijemo određene prigovore, zakonom je predviđeno da se mogu donijeti i određene izmjene.
Reiner, Željko (HDZ)	Hvala. Žele li izvjestitelj odbora uzeti riječ? Ne. Onda otvaram raspravu i prva će u ime Kluba zastupnika SDP-a govoriti poštovana zastupnica Tanja Sokolić, izvolite.
Sokolić, Tanja (SDP)	Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege. Kad govorimo o udžbenicima, govorimo o nečem puno važnijem od knjiga. Govorimo o tome što država daje djeci kao alat za učenje, kao temelj znanja i kao jamstvo da su svi učenici jednaki u obrazovanju. Upravo zato svaki pokušaj zakonskog uređivanja tog sustava mora biti odgovoran, sveobuhvatan i pravovremen. Nažalost ovaj Zakon to nije. Ovo što danas imamo pred sobom nije ni tehnička korekcija ni ciljana intervencija. Ovo je još jedna potvrda da sustav udžbenika u Hrvatskoj funkcioniра bez plana, bez evaluacije, bez odgovornosti. Riječ je o trećoj izmjeni Zakona o udžbenicima, ovim se prijedlogom mijenja 20 od ukupno 25 članaka zakona, odnosno 80% njegovog sadržaja. To je rekonstrukcija i da je zakonodavna praksa išta više od formalnosti, ovdje bismo danas raspravljali o novom zakonu, a ne o trećoj zakri. Na to nas obvezuju i pozitivni propisi ove države. Prema pravilima za izradu akata koje donosi HS, ukoliko se mijenja više od pola članaka nekog zakona, potrebno je donijeti novi zakon. To nije samo preporuka Ureda za zakonodavstvo, to je pitanje pravne sigurnosti i institucionalne ozbiljnosti. Vladajući ignoriraju preporuke vlastitih institucija, umjesto sustavne reforme imamo još jednu zakrpu. Središnji razlog za ovu izmjenu je uvođenje modularne nastave u strukovnim školama i na prvi pogled, to je dobra stvar, prepoznata je potreba za udžbenicima koji odgovaraju novoj koncepciji rada. No, kad zagrebemo ispod površine, vidimo još jednu improvizaciju. Naime, već od jeseni '25. modularna nastava kreće u redovnu provedbu, a udžbenika za strukovne module nema. Zašto? Jer kurikuli za strukovne predmete nisu doneseni na vrijeme. To sam također, izravno pitala predstavnike ministarstva i na sjednici Odbora za obrazovanje. Odgovor koji sam dobila je taj da javni poziv za općeobrazovne predmete je objavljen, ali poziv za strukovne predmete bit će objavljen tek na jesen. Kolegice i kolege, na jesen počinje školska godina. Ne poziv za udžbenike, ne savjetovanje, ne priprema, nego nastava. Učenici i nastavnici bit će ponovo prepusteni sami sebi, a škole improvizirati. A zakon koji bi trebao predvidjeti, donosi se prekasno, sada je tek u prvom čitanju. To nije slučajnost, to je obrazac.

e-Doc baza podataka

	<p>Ministarstvo ne upravlja reformom, ono kasni. Modularni kurikuli kasne, udžbenici kasne, zakon kasni. I u pozadini svega, obrazovni sustav koji svake godine ulazi u novu školsku godinu s figom u džepu. I to nije jedini primjer zakonodavne površnosti.</p> <p>Podsjećam vas da su dvije prethodne izmjene ovog Zakona donesene uredbama Vlade. Zakonodavna nadležnost Sabora tada je ignorirana, a kada mi upozoravamo na takvu praksu, odgovora nema. Ministarstvo i dalje putem najmanjeg otpora, bez obzira, bez ozbiljne evaluacije, bez strateškog promišljanja, bez vizije.</p> <p>Htjela bih ovdje još jednom ukazati na problem o kojem treba povesti raspravu, to je ograničenje mase udžbenika koje i dalje stoji u zakonu. Zvuči bezazleno, ali nije. Propisati da svi udžbenici za jedan razred moraju stati u 3, 5 ili 6 kilograma znači ograničiti mogućnost da se udžbenik metodički optimalno uredi, da se u udžbenik uvrste raznolike metode, dodatne zadatke, izvori, primjeri, itd. Udžbenici su metodički osakaćeni i sadržajno osiromašeni i za to nisu krivi niti autori niti urednici udžbenika.</p> <p>Ograničenje mase je uredno zapisano u čl. 4 zakona, a posljedica je siromašenje sadržaja i nastave. Na to smo upozorili prošle godine, ali odgovora ministarstvo nema. Ograničenja mase udžbenika uvedeno je zbog preteških školskih torbi, međutim, time problem nije riješen. Upravo suprotno, nedostatak sadržaja u ograničenim udžbenicima dopunjuje se drugim obrazovnim materijalima kao što su radne bilježnice, zbirke zadataka ili radni listići.</p> <p>Time je masa udžbeničkog kompleta veća nego prije kad nije bilo ograničenja mase udžbenika. Problem velike mase učeničkih torbi riješit ćemo boljom infrastrukturom u školama i boljom organizacijom nastave. Pitanje cijena udžbenika također se otvara ovim Zakonom. Zakon predviđa rast cijena, to je razumljivo jer raste i medijska plaća, rastu cijene, imamo inflaciju. Ali ne postoji nijedan sustav koji bi pratio kvalitetu udžbenika nakon što se uvedu u škole. Svi znamo da država plaća udžbenike, to je ispravno, no ako država plaća, mora znati što točno kupuje. Tko procjenjuje pedagošku vrijednost? Tko mjeri stvari učinak na učenička postignuća? Nakon postupka provjere udžbenika prema zadanim kriterijima i njegove evaluacije u postupku odobravanja, država se više ne bavi kvalitetom udžbenika. Pitanje kontrole kvalitete udžbenika otvorila sam i na odboru za obrazovanje. Rekla sam jasno, država ne prikuplja sustavno povratne informacije o udžbenicima nakon što se počnu koristiti u školama.</p> <p>Ne zna se kako udžbenik stvarno funkcioniра u učionici, ne zna se pomaže li ili otežava rad učiteljima i ne zna se postiže li svoj cilj u smislu znanja i vještina. Na moje pitanje predstavnici ministarstva odgovorili su da učitelji svoje primjedbe upućuju izdavačima, a oni ih rješavaju.</p> <p>Cijenim praksu komunikacije između nastavnika i nakladnika i to je korisno, ali to nije dovoljno. Kvaliteta udžbenika ne može biti isključivo stvar .../herazumljivo/... dogovora između učitelja i izdavača. Država koja financira .../herazumljivo/... obrazovne programe mora imati ulogu u evaluaciji, u povratnoj informaciji, u praćenju učinka mora postojati centralni sustav, mora postojati odgovornosti i mora postojati analiza, a ne samo tržišni odnos.</p> <p>Povratne informacije učitelja su bitne, a učitelje nitko ništa u sustavu ne pita, pa niti o udžbenicima. Da budemo jasni, SDP ne osporava rast cijena udžbenika, troškovi rastu i to je realnost, ali ako država plaća sve više, treba imati i mehanizme za provjeru kvalitete onoga što plaćamo. SDP traži da se uredi sustavna kontrola kvalitete udžbenika jer ako već ulažemo više, moramo znati što tim ulaganjima zaista dobivamo. Umjesto sustavne brige o kvaliteti nastavnog materijala, mi imamo povremene reakcije države po pojedinačnim prijavama. Nedavno smo imali slučaj suspenzije jednog udžbenika po prijavi od strane autora konkurenetskog udžbenika. To nije dobro i to nije odgovorno ponašanje države. I konačno, pitanje obrazovanja na jezicima nacionalnih manjina.</p> <p>Zakonom omogućuje odgodu rokova, što je tehnički nužno, ali suštinska podrška manjinskim školama i dalje izostaje. Nema strategije, nema ljudskih resursa, nema konkretnе potpore. To je simboličan primjer cijelog ovog sustava. Reagira se na posljedice, ne planira se unaprijed. Zato Kluba zastupnika SDP-a ovaj Zakon ne može podržati u ovakovom obliku.</p> <p>On je kaotičan u pristupu, zakašnjeli u provedbi i politički neodgovoran u ambiciji. Od obrazovanja se očekuje da bude sustavno, pouzdano i stabilno, a ovdje vidimo sve osim toga. Hvala.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	U ime Kluba zastupnika HDZ-a govorit će poštovana zastupnica Vesna Bedeković, izvolite.
Bedecković, Vesna (HDZ)	<p>Hvala vam lijepa poštovani potpredsjedniče HS-a, uvažena državna tajnica sa suradnicama i suradnikom, srdačno vas pozdravljam i na početku dakle prije svega, želim reći da će Klub zastupnika HDZ-a podržati Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu i ne samo da će podržati ovaj prijedlog zakona nego će podržati i podržava sve reforme koje Vlada RH na čelu s Andrejem Plenković naše resorno Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih provodi u smislu cjelodnevne škole, u smislu modularnog pristupa strukovnom obrazovanju u čijoj pozadini zapravo stoji najveće ikad povjesno ulaganje otkada je suvremene hrvatske države u sustav odgoja i obrazovanja na svim razinama, od razine ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja preko osnovnoškolskog, srednjoškolskog pa sve to razine visokog školskog obrazovanja.</p> <p>Podsjetit ću i naglasit, nikad veća ulaganja, ukupni iznos 2 milijarde i 700 milijuna eura. Za infrastrukturu, za ulaganje u naše učitelje, nastavnike, profesore, u kvalitetnu nastavu za naše učenike, pa između ostalog ulaganje u udžbenike i sve ostale prateće nastavne materijale, tako da, gđo državna tajnica, moje poštovanje i čestitke na svemu što je dosad učinjeno.</p> <p>Što se tiče prijedloga zakona koji je danas pred nama, a radi se o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima, ja ću samo podsjetiti da je Zakonom o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu koji je trenutno na snazi, čiju, o čijim</p>

e-Doc baza podataka

izmjenama sad raspravljamo, zapravo uređen postupak odobravanja, uvrštanja u katalog odobrenih učenika, izbora i povlačenja iz uporabe udžbenika i drugih obrazovnih materijala za učenike osnovnih i srednjih škola i jednako tako ču podsjetiti da su frontalnim uvođenjem kurikula u osnovne i srednje škole, dakle proteklih godinama, godina, mislim na .../nerazumljivo/... 2019., '20. i '21. bili objavljeni javni pozivi za odobravanje korištenja udžbenika u školi i njihovo uvrštanje u Katalog odobrenih udžbenika, a u istom razdoblju objavljivani su i katalozi odobrenih udžbenika u kojima je uza sve zakonom propisane podatke koje katalog mora sadržavati, istaknuta i konačna maloprodajna cijena udžbenika i upravo s obzirom da trenutno postojeći zakon ne propisuje mogućnost povećanja cijene tiskanih udžbenika i svakako, uskladijanje cijene udžbenika s trenutnom gospodarskom situacijom, Vlada je 2022. i '24. g. bila donijela uredbe o izmjeni i dopuni zakona, čime se upravo omogućilo povećanje cijena tiskanih udžbenika za osnovnu školu i svakako ih se uskladilo s trenutnim stanjem na tržištu i upravo kako bi se zakonski uredilo pitanje definiranja najveće dopuštene cijene udžbenika u osnovnoj školi, naravno, kao i sva ostala pitanja važna za postupak odobravanja, uvrštanja u kataloge izbora, povlačenja iz uporabe udžbenika i drugih obrazovnih materijala, za učenike osnovnih i srednjih škola bilo je potrebno donijeti izmjene i dopune ovog Zakona o kome danas raspravljamo i naravno, kao što je već rečeno, ja ču ponovno naglasiti, s obzirom na uvođenje novih modularnih strukovnih kurikula u strukovne škole, potrebno je omogućiti uporabu udžbenika i za module u strukovnim kurikulumima, kurikulima i stoga je tekst zakona potrebno uskladiti i s mogućnošću izgrade i uporabe učenika, udžbenika za učenike u strukovnim školama koje će pohađati modularnu nastavu i stoga je čl. 3 st. 1 zakona i propisano da je udžbenik obvezni obrazovni materijal u svim predmetima izuzev predmeta s pretežito odgojnom komponentom, a budući da trenutno važeći zakon ne predviđa mogućnost izgrade i uporabe udžbenika za modularnu nastavu, u čl. 3 je upravo dodan novi stavak kojim se propisuje da je udžbenik obrazovni materijal za module u strukovnim kurikulumima i da služi, je li, kao podrška u ostvarivanju skupova ishoda učenja utvrđenih strukovnim kurikulumom, kurikulom na način da osigurava fleksibilnost i prilagodljivost strukovnom obrazovanju te svakako pridonosi razvoju kompetencija potrebnih za tržište rada.

Isto tako, kao što sam rekla, čl. 4 st. 1 propisana je i najveća dopuštena cijena udžbenika, isto tako, odredbom čl. 4 st. 3 propisano je da ministar nadležan za obrazovanje može odobriti korekciju cijene za elektroničke udžbenike ili pak elektroničke dijelove udžbenika koji su u katalogu, ako su kumulativno ispunjeni uvjeti prije svega, da je udžbenik u uporabi najmanje jednu nastavnu godinu, ako je udžbenik izmijenjen sukladno čl. 3 st. 4 zakona i ako je došlo do promjene medijalne neto plaće u RH za više od 10 %.

I upravo dakle kako bi se mogle povećati cijene za tiskane udžbenike, a ne samo za elektroničke udžbenike i elektroničke dijelove udžbenika, izmijenjen je i čl. 4 st. 3 zakona i to na način da je regulirano da će ministar nadležan za obrazovanje odobriti izmjenu cijene udžbenika koji je u katalogu, opet pod uvjetom da je udžbenik u uporabi najmanje jednu nastavnu godinu i što sam rekla, ako je došlo do promjene medijalne plaće u RH za više od 10% od posljednje promjene cijene za taj isti udžbenik.

Jednako tako, u čl. 4 zakona dodaju se novi stavci kojima se definira da izmjenu cijene udžbenika iz st. 3 toga članka ministar može odobriti najviše jednom u dvije godine za svaki pojedini .../nerazumljivo/... udžbenik i da se izmijenjena cijena udžbenika iz st. 3 računa primjenom formule iz st. 1 pri čemu medijalna neto plaća u RH na dan odobrenja izmjene cijene udžbenika.

Isto tako, trenutni zakon u čl. 6 propisuje da ministarstvo nadležno za obrazovanju, obrazovanje namjeru izmjene Kataloga iskazuje javnim pozivom u kojemse navodi za koje se udžbenike mogu podnijeti prijave i da rok za podnošenje prijave na javni poziv ne može biti kraći od 90 dana od objave poziva. Iznimku čine udžbenici na jeziku i pismu nacionalnih manjina koji se prevode iz svojih izvornika zbog upravo te procedure nije moguće poštivati zakonom utvrđeni rok, i stoga se ovim prijedlogom dakle omogućava odstupanja od roka za podnošenje prijave na javni poziv utvrđen Zakonom za udžbenike na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Vezano uz ovo što sam rekla, čl. 9 zakona propisano je da zakona propisano je da Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje izmjene kataloga najkasnije do 1. lipnja. Naravno, budući da će predloženi zakon omogućavati odstupanje od rokova za udžbenike na jeziku i pismu nacionalnih manjina za podnošenje prijave na javni poziv za izmjene kataloga, upravo ovim novim prijedlogom, do sada propisani katalog, uz dosada propisani katalog, kao iznimka uvodi se i dodatak katalogu za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina koji se, naravno, onda objavljuje po potrebi.

Mislim da sam većinu ili gotovo evo, sve nekakva ključna pitanja vezana za izmjenu ovaj, ovog Zakona navela. Na kraju ču samo reći da naravno svi iznosu u trenutno važećem zakonu koji su izraženi u kunama, u novom prijedlogu će se zamjenjivati iznosima u eurima i ono što je izuzetno bitno naglasiti, dakle za provedbu ovog Zakona, osigurana su finansijska sredstva u državnom proračunu RH za ovu 2025. g. s projekcijama za 2026. i '27. g. i to na razdjelu Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 19 895 994 000 eura, dakle sredstva su osigurana i zaključno ču još jednom ponoviti da će Klub zastupnika HDZ-a podržati prijedlog ovog Zakona, dakle zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu, a u nekim evo, specifičnim pojedinačnim pitanjima ču progovoriti u pojedinačnoj raspravi.

Hvala vam lijepa.

Reiner, Željko
(HDZ)

U ime Kluba zastupnika DOMiNO i Hrvatskih suverenista govorit će poštovani zastupnik Krešimir Čabaj, izvolite.

e-Doc baza podataka

Čabaj, Krešimir (DOMINO)	<p>Poštovani potpredsjedniče, kolegice i kolege, sve vas lijepo pozdravljam. Kratko bih se osvrnuo na izmjenu i dopunu Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovne i srednje škole. Naime, iz ovoga Zakona u principu vidimo da se neke izmjene koje su se, koje su se donosile ponajviše ili između ostalog, odnose i na postupak odobravanja odnosno evaluacije samih udžbenika i čitav taj proces provjere, ako ga mogu tako nazvati i što se pravne strane tiče tu zaista nemamo većih zamjerki. Mislimo da je zakonski okvir dobar. No često, prečesto kako u obrazovanju, tako i u nekim drugim djelatnostima naš problem nije u samom zakonu, u njegovim odredbama. Zakoni su nam dobri, a problem je taj što ih ne provodimo ili ih ne provodimo onako kako bi trebali.</p> <p>Dakle što je ovdje manjkavo i nedostatno evo dat ču vam jedan plastični primjer iz prakse budući da sam dugo godina radio u osnovnoj školi. Prije samo nekoliko godina jedan od vodećih nakladnika u Republici Hrvatskoj je u udžbeniku za strani jezik za prvi razred osnovne škole. Ako se dobro sjećam lekcija se zove Foods ili hrana. U okviru te lekcije imate različite namirnice, crteži i riječ kako se na engleskom jeziku pišu, pa tu imate meso, pa imate mlijeko, pa ne znam razne vrste povrća, voća i bočicu na kojoj piše Coca-cola u prvom razredu osnovne škole. Dakle, očigledno je tu učinjen određeni propust. Da se sad ne vraćamo na situaciju kako znamo reći da nam je 20 do 25% djece pretilo u školama i problemi sa nezdravom prehranom itd. itd. Kako nam se može dogoditi da je zapravo jedan svjetski poznati brend završi, proizvođač zaslađenih napitaka završi u udžbeniku za prvi razred.</p> <p>Dakle, imamo zakonski okvir, imamo evaluaciju, postupak odobrenja ali taj proces je manjkav ili se to previdjelo da tako kažem ili što bi još gore bilo postoji tu i nekakav, nekakvo skriveno sponzorstvo i slične stvari. To je ono što treba osnažiti i voditi više računa. Ja se nadam da ovaj zakonski okvir će spriječiti takve situacije u budućnosti.</p> <p>Budući da je zakon u prvom čitanju nema razloga da ga ne podržimo, ali molimo da se svakako više računa povede o tome što na kraju u tim našim udžbenicima završi. Mi možemo ovdje lamentirati jel' papir pretanak, jel' ljepilo preslabo, jel' cijena visoka ili niska, ali to nije, to nije suština onoga što ovaj zakon zapravo treba obuhvaćati i kako urediti naše obrazovanje na zadovoljstvo svih.</p> <p>Hvala lijepo.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	Idemo na pojedinačnu raspravu i prva će govoriti poštovana zastupnica Vesna Bedeković, izvolite.

e-Doc baza podataka

Bedecković, Vesna (HDZ)	<p>Hvala vam lijepa poštovani potpredsjedniče Hrvatskog sabora. Evo kao što sam rekla u pojedinačnoj raspravi bih htjela samo skrenuti pozornost evo na neke detalje koje sam ja uočila. Naime, čitaju prijedlog ovog zakona vidjela sam dakle javno savjetovanje je provedeno u razdoblju od 13. veljače do 15. ožujka, dakle nešto više od mjesec dana. I na javno savjetovanje je pristiglo ukupno 18 primjedbi od kojih koliko vidim njih 13 se odnosi, odnose na udžbenike u strukovnim kurikulima dok se ostalih 5 primjedbi odnosi na ovaj rok za podnošenje prijave za odobrenje udžbenika od 90 dana.</p> <p>E sad kad govorimo o roku od 90 dana za podnošenje prijave za odobrenje udžbenika neke od evo konstatacija, prigovora, primjedbi, prijedloga idu prema tome da je rok od 90 dana od donošenja kurikula pojedinih predmeta za pisanje udžbenika dosta kratak i postavlja se pitanje mogućnosti produljenja tog roka primjerice na nekih 120 dana gdje odstupanje imamo jedino kad su u pitanju udžbenici na jeziku i pismu nacionalnih manjina zbog potrebnog roka za njihovo prevođenje.</p> <p>Dakle, o tom se roku može raspravljati između ostalog i zbog činjenice da je zaista potrebno vrijeme da se dobar i kvalitetan udžbenik napravi, zahtjeva timski rad, zahtjeva puno napora. Eventualno o tome se može raspravljati u vremenu između prvog i drugog čitanja ovog zakona.</p> <p>Drugo pitanje koje se javlja u primjedbama na javnom savjetovanju je, dakle u njih čak 18 pitanje obveznosti udžbenika za strukovne module dakle gdje kaže se prijedlogom dakle izmjena i dopuna zakona naglašava i regulira da se udžbenici za strukovne nastavne predmete koji su odobreni postojećim katalogom i dalje, dakle mogu koristiti, a nakon objave strukovnih kurikula objavit će se i javni poziv za podnošenje prijave za odobrenje korištenja i uvrštavanje u katalog odobrenih udžbenika upravo za strukovne module.</p> <p>Dakle, ako to tako promatramo onda možemo zaključiti da udžbenici mogu, ali i ne moraju biti obvezni materijali za strukovno obrazovanje i to je područje o kojem se može raspravljati osobito u kontekstu modularnog pristupa strukovnom obrazovanju i obrade pojedinih nastavnih dijelova, područja po temama. Jednako tako o pitanju općenito obveznosti udžbenika ne samo u strukovnom obrazovanju nego općenito i u ostalim područjima može se raspravljati i na između ostalog teorijskoj razini u smislu pitanja primjene koncepta odnosno pristupa kad kažem koncepta mislim na pedagoški koncept, didaktički pristup organiziranju rasprave, može se raspravljati u kontekstu razredno satnog pristupa u tom kontekstu modularnog pristupa itd. i može se raspravljati u kontekstu pitanja udžbenika kao jedinog izvora učenja i kao primarnog alata za učenje. Naravno to, ovu problematiku možemo po pitanju struke a onda i po pitanju prakse raspravljati iz različitih kuteva. To je nekako moje osobno mišljenje i nekako smatram da složila bih se sa ovim da udžbenik može, ali ne mora biti obvezni materijal ne samo u strukovnom obrazovanju nego i u ostalim područjima.</p> <p>Složila bih se sa mišljenjem onih koji smatraju da udžbenici nisu i ne moraju biti jedini izvor znanja, ali bih se jednako tako složila i sa onima koji zagovaraju stav da udžbenici osiguravaju prije svega sustavan, a onda provjeren i metodološki i metodički utemeljen pristup učenju. I to je nešto o čemu moramo voditi računa i na kraju krajeva velik broj istraživanja je pokazao da ih sad ne navodim sve redom i da ne navodim autore, pokazao je da, rezultati su pokazali da učenici, nastavnici, profesori kod pripreme nastave i kod realiziranja nastave da se u pravilu oslanjaju na udžbenike i da je izuzetno bitno koliko su nam i u kojoj mjeri udžbenici dobro oblikovani i koliko, u kojoj mjeri su nam udžbenici kvalitetni.</p> <p>I stoga nam je izuzetno bitno imati kvalitetan, dakле Zakon o udžbenicima i svakako o drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu i iz tog razloga evo i danas o ovoj problematici raspravljamo i promišljamo i raspravljat ćemo evo još i u drugom čitanju s ciljem dobivanja što kvalitetnijih izmjena i dopuna ovog zakona.</p> <p>I kao što sam rekla u svojoj raspravi u ime kluba i izmijene i dopune ovog zakona su još jedan prilog, dakle provedbi reformskih procesa u sustavu odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj što sam rekla po vertikali od predškolskog i ranog odgoja i obrazovanja preko osnovnoškolskog, srednjoškolskog, pa sve do sustava visokog obrazovanja i znanosti iako danas govorimo o jednom izdvojenom segmentu, dakle osnovnim i srednjim školama i udžbenicima i nastavnim materijalima. Ali svakako imam potrebu istaknuti, dakle velika ulaganja, povijesna ulaganja, nikad veća ulaganja u sustav odgoja i obrazovanja od kad je, dakle suvremene hrvatske države. Dakle, riječ je o 2,8 milijardi eura koji se ulažu prije svega u infrastrukturne projekte, dakle izgradnju dječjih vrtića nekih 8 stotina do sada diljem Republike Hrvatske u rekonstrukciju i izgradnju, dogradnju osnovnih škola, školskih kuhinja, školskih sportskih dvorana, pa onda dakle obnovu, izgradnju, dogradnju naših fakulteta. Dakle, cijeli sustav nikad veće ponavljam i naglašavam nikad istaknutije povijesno ulaganje u sustav odgoja i obrazovanja i ne samo u infrastrukturu, nego ulaganje u ljude, u naše profesore, naše nastavnike, naše učitelje. Dakle, povećanje njihovih osobnih dohodaka, povećanje plaća, povećanje materijalnih prava ako gledamo kumulativno za vrijeme Vlade Andreja Plenkovića, znači od 2016. godine do danas negdje kumulativno otprilike od ja bih rekla negdje sedamdesetak posto povećanje, a naravno cilj je povećati i udvostručiti do kraja ovoga mandata.</p> <p>I naravno uz sve to ulaganje u naše učenike i učenički standard, a standard je besplatni udžbenici, besplatni obrok za svu školsku djecu i besplatni prijevoz za naše osnovnoškolce. I to je dokaz da Vlada Andreja Plenkovića, dakle jedan od bitnih prioriteta stavlja upravo sustav odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj kao ni jedna Vlada do sada.</p> <p>Hvala vam lijepa.</p>
----------------------------	---

e-Doc baza podataka

Reiner, Željko (HDZ)	<p>Hvala. Kolega Miletić je zatražio stanku u ime Kluba zastupnika Mosta. Hoćemo li odmah stanku ili da obavimo ove dvije replike pa onda stanku? .../Upadica sa strane, ne čuje se./... Mislim imate pravo tražiti odmah stanku. .../Upadica Miletić: Može hvala vam akademiče Reiner./... Izvolite.</p>
Miletić, Marin (MOST)	<p>Hvala vam akademiče Reiner. Ma stvarno nisam planirao stanku uzeti sada, ali evo u ime kluba Mosta i nezavisnog zastupnika kolege Jurčevića jedna moja mala intervencija isto kao čovjeka koji je 16 godina radio u sustavu, bio vjeroučitelj, ponosan sam na to kao teolog i razrednik 16 godina. Dakle, neki dan sam pio kavu sa svojim kolegom profesorom fizike u gimnaziji jednoj 22 godine staža, 1430 eura neto plaća. O čemu mi pričamo? I ja kad čujem ovo milijardu ulaganja, nikad više za učitelje, nikad. U redu ja sam prvi koji stvarno uvijek vladajućima stvarno priznam evo ako se mogu tako izraziti čak i pohvalim ovdje u Hrvatskom saboru sve ono što treba pohvaliti. Ja uopće nemam sa tim problem i uvijek sam bio tu jasan. Ali nisam mogao sad odšutjeti ispada kao da su učitelji evo sve je Vlada napravila za njih, sve je super. Plaća jesu podignute i to je činjenica. S druge strane inflacija je ogromna i napravila je ogromnih problema i 1400 eura danas ne vrijedi, u pola manje vrijedi koliko je vrijedilo ne znam prije 4, 5 godina. S druge strane nije reguliran i dalje status nastavnika povijest, geografija, logika, biologija. I pričamo i kad se uvodi sad modularna nastava ja stvarno apeliram na vladajuće da sve napravite, sve, sve da ti ljudi koji su 20 ili 30 godina radili u sustavu da ne završe na ulici. I već ste mi rekli neki, obećali ste, evo kolegica Bedeković kaže da to tako neće biti. To je dobro, zato i ja govorim da se to čuje. Onda učitelji to prate, sindikati to prate i kad kolegica Bedeković kaže javno neće završit na ulici to je jasno obećanje, dakle svim učiteljima da će se za njih pobrinuti i zato mi je bilo važno ovo reći. I hvala vam kolegice Bedeković na ovom obećanju.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	<p>Dobro. Hvala. Možemo li nastaviti ili tražite stanku? Dobro. O.k. Dobro. Ma iako nije bila baš u vezi sa zakonom, ali vaša intervencija je bila tu. Idemo na replike. Prvo zastupnica Orešković, izvolite.</p>
Orešković, Dalija (DO i SIP)	<p>Da malo podsjetim što su bile zadnje riječi u izlaganju HDZ-ove zastupnice. Otrilike to da niti jedna Vlada kao Vlada Andreja Plenkovića nije učinila za znanost i obrazovanje do sada. Riječ je o kako je rekla povjesnim ulaganjima, nikad većim ulaganjima. E pa sad da je Plenković i HDZ-u stalo do obrazovanja napravio bi za početak minimalno dvije stvari. Prvo bi smijenio ministra Fuchsa a zatim bi uvažio zahtjeve znanosti, Sindikata znanosti i obrazovanja a sama činjenica da niti resorni ministar, niti Vlada niti Sabor u svojoj cjelini ne podržava ono što su iz Sindikata znanosti i obrazovanja zatražili nitko nije čuo u ovoj državi da ti sindikati poručuju ne damo se gaziti. Žalosno je i tragično da ih nije podržala politika. Još je žalosnije što ih nisu podržali građani.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	<p>Dobro. .../Upadica Orešković: Ja im dajem podršku sada./... Odgovor poštovana zastupnica Bedeković.</p>
Bedeković, Vesna (HDZ)	<p>Može? .../Upadica Reiner: Izvolite./... Hvala vam lijepa. Poštovana kolegice Orešković pa vi nemate pojma o sustavu odgoja i obrazovanja, nemate blage veze. Niste bili jedan dan, pola dana, pola sata u sustavu. Apsolutno nemate mjerodavnost govoriti i razgovarati o sustavu odgoja i obrazovanja. To je prvo. Drugo, o vama o tome koliko vrijedite, o tome koliku težinu imate rekli su vaši rezultati na izborima od neki dan. Nekome držati lekcije, nekome držati bukvicu dajte molim vas! Osobito o sustavu u kojem niste realno proveli ni jedan jedini dan.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	Sljedeća replika poštovanog zastupnika Miletića.
Miletić, Marin (MOST)	<p>Hvala vam predsjedavajući. Neka mi kolegica Novak ne zamjeri jer sam je to pitao i to mi je pokazivala i to će bit njezina rasprava. Onda ću njoj isto postaviti pitanje, ali o tom smo pričali na odboru na kojem je bila isto kolegica Bedeković naravno i ljudi nadležnog ministarstva. Možete li samo još jednom radi javnosti objasnit postajeće zakone oko težine udžbenika, a propos dakle klinaca naših zdravlja, djece i preopterećenja torbe je li dakle koje klinci onda nose u školu. Evo malo o tome koliko ste vodili računa o teretu i o tome. Hvala.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	Zastupnica Bedeković.

e-Doc baza podataka

Bedeković, Vesna (HDZ)	Hvala vam lijepa poštovani kolega na pitanju, pitanje mase udžbenika i pitanje općenito rasterećenja udžbenika ne samo učenika, ne samo u smislu rasterećenja odnošenja mase, odnosno težine udžbenika nego i od rasterećenja u smislu gomilanja činjenica i nastavnih sadržaja je pitanje staro ne mjesec, ne dva, ne godinu, ne 10 nego godinama i to je stvar dakle pitanja i odgojno-obrazovnog sustava. A ono što bi bilo važno i ja smatram da je važno istaknuti u smislu, dakле rasterećenja od težine školske torbe i rasterećenje od učeničkih obveza nakon škole, dakle nakon provedenog vremena u školi, dakle na nastavi reći će sve cjelodnevna škola. Dakle, projekt cjelodnevne škole uvodi se između ostalog da bi se sve školske obveze obavile u školi i da se učenici rasterete i odterete ...
Reiner, Željko (HDZ)	.../Upadica Reiner: Hvala./...
Bedeković, Vesna (HDZ)	... nošenja školske torbe i svih ostalih tereta i vjerujemo u taj projekt.
Reiner, Željko (HDZ)	Povredu Poslovnika digla je kolegica Salopek, izvolite. U čemu je povrijeđen Poslovnik?
Salopek, Anđelka (HDZ)	Hvala lijepo. 238. nisam se prijavila za repliku, ali evo iskoristit ću kroz povredu Poslovnika. Vjerujem da je i puno način rada ovisi o samim učiteljima, pa i u tom dijelu kroz određene projekte učitelja kao na primjer tjedan bez školske torbe može se u tom dijelu olakšati učenicima da na zanimljiv način provedu, nauče sve ono jednako tako kao i kad nose torbu ali i kad nema torbe.
Reiner, Željko (HDZ)	Dobro. I sami ste rekli da to nije povreda Poslovnika, prema tome ja vam dajem opomenu. Poštovana zastupnica Dubravka Novak.
Novak, Dubravka (Možemo!)	Zahvaljujem predsjedavajući. Evo pokušat ću biti maksimalno konstruktivna, ali ću se prvo referirati na ovaj odgovor koji je kolegica dala kolegici Orešković koji smatram neprihvatljivim jer mi smo jučer govorili ovdje o infrastrukturni, kriznoj infrastrukturni. Govorimo o željeznici, govorimo o digitalnim tehnologijama, kojekakvim sigurnostima pa svi imamo pravo sudjelovati u raspravama na sve načine, tako i kolegica Dalija Orešković ima pravo sudjelovati u svakoj raspravi koja je na dnevnom redu Sabora, saborska je zastupnica a ja dolazim iz sustava obrazovanja u kojem sam bila evo točno do prije godinu dana, 37 godina i smatram da s punim pravom mogu eto sudjelovati u ovoj raspravi i čak doprinijeti nekakvim kvalitetnim poboljšanjima prijedloga zakona koji se odnose upravo na tematiku odgoja i obrazovanja bez obzira odnosi li se on na osnovnu ili srednju školu, modularnu nastavu, nacionalno vrednovanje ili pak kao što danas raspravljamo o novim udžbenicima, odnosno Zakonu o udžbenicima i dodatnim materijalima. Dakle, pokušat ću biti konstruktivna i molit ću da evo uzmete u obzir neke prijedloge koje ću spomenuti i dati. Članak 3. stavak 3. ovog zakona, prijedloga izmjena i dopuna zakona govori da citiram: „Udžbenik može biti tiskan i/ili elektronički a može se sastojati od tiskanog i elektroničkog dijela.“ Posebno ističem ovaj drugi dio toga stavka koji kaže: „Tiskani oblik udžbenika oblikovan je na način da ne zahtijeva upisivanje rješenja ili odgovora na pitanja i predviđen je za višegodišnje korištenje.“ U tom stavku vidim dobar prostor, velik prostor kojim bismo mogli razmotriti mogućnost kojim bismo bitno utjecali na smanjenje svakogodišnjeg troška tiskanja udžbenika na način kao što je to definirano u prvom dijelu ovog stavka. To bi zapravo značilo da svi udžbenici u kojima je to moguće ne budu radni kao što je to većinom u razrednoj nastavi u svim obrazovnim predmetima. Naime, uz ovake radne udžbenike oni nisu dovoljno radni kako bi se uvježbali neki sadržaji, pa se unatoč tome naručuju i koriste dodatni materijali, zbirke zadataka, vježbenice, radne bilježnice i ostalo. Prema tome, možemo si i tu imati prostora da se vratimo na u potpunosti tzv. neradni udžbenik i zadržati dodatne materijale koje smo već na taj način i koristili. To znači da neće biti potrebno svake godine tiskati udžbenike na određeni rok kao što smo to već i imali, sjetimo se HNOS-a. Oni bi se koristili generacijski i nabavljeni bi se samo oni koji bi nadopunili one koji su na neki način oštećeni ili uništeni. Kad smo kod udžbenika na javnom savjetovanju većina uključenih nastavnika kao što smo i ovdje u replikama, zapravo svi smo koristili te podatke, većina uključenih nastavnika i učitelja upozorava na potrebu obveznih udžbenika u strukovnim školama. U članku 6. navodi se, citiram: „Ovim člankom usklađuju se odredbe zakona sa uvođenjem novih modularnih kurikula, odnosno sa potrebom izrade i uporabe udžbenika za modularnu nastavu u strukovnim školama.“ U ovom prijedlogu nije sasvim jasno, a bilo bi dobro da svima bude jasno, hoće li oni biti uvršteni pod obavezno u katalog udžbenika ili ne? Brojni su razlozi koji su navedeni u komentarima ovog javnog savjetovanja i redom su svi itekako prihvatljivi. Oni koji se odnose na kvalitetu sadržaja udžbenika u smislu provjerenih i pouzdanih sustavnih informacija za razliku od mogućnosti korištenja slobodnih izbora materijala koji moguće mogu biti iz različitih izvora i sadržavati i netočne informacije. Tome svjedočimo jer Wikipedia je na žalost postala osnovno sredstvo kojim se naši učenici služe pri izradi domaćih zadaća, projekata ili sličnoga. Dakle, značaj udžbenika kao sredstvo za uz pomoć kojeg učenik, učenica može razumjeti i naučiti gradivo neovisno o tome je li bio ili ne na nastavi razlozi su pa i neravnopravnost učenika strukovnih, gimnazijskih programa na maturi, pa i pripreme i prijemnih ispita za fakultete oprostite. Naime, nikako se ne mogu složiti sa izjavom ministra Fuchsa koji je rekao u jednoj svojoj izjavi da se od srednjoškolaca, strukovnjaka ne očekuje daljnje školovanje, odnosno upis na fakultete što znači da im direktno oduzimamo pravo na izbor i odluku o nastavku školovanja.

e-Doc baza podataka

Meni je to apsolutno neprihvatljivo stoga smatram da udžbenik mora postojati za svaki predmet koji imamo u školama, osnovnim i srednjim iz svih ovih razloga koje sam ja navela, a i prethodno baš svi kolege i kolegice koji su sudjelovali u raspravi i zapravo bili i za i protiv, odnosno možemo i jedno i drugo. Sve to ovisi naravno i o kreativnosti, educiranosti svakog učitelja, profesora, nastavnika. Dakle da, ali udžbenik mora po meni ostati ono osnovno sredstvo jer i klinci se prvo pozovu na udžbenik pa i kad nisu na nastavi. Dakle, moramo im dati alate da oni mogu sami nešto naučiti i ostvariti ishode koji su potrebni. Ovaj prijedlog zakona donosi i novu formulu za izračun cijene udžbenika na način da se ona usklađuje sa stanjem u gospodarstvu i rastom medijalne plaće. Dakle, predviđa i omogućuje povećane cijene, ali ne i obrnutu situaciju, dakle smanjenje cijene pa bi možda i to trebalo obuhvatiti na neki način vi ćete znati koji i ovu mogućnost.

Ovim izmjenama određuje se i maksimalna težina udžbenika i ovo je problem koji do sada nismo uspjeli riješiti ni jednim zakonom i vuče se godinama. Slušala sam pozorno kolegicu Sokolić i da u pravu je kad kaže da ako idemo samo na smanjenje težine udžbenika da ono može i sadržajno, kvalitativno i na sve druge načine osknaviti udžbenik. Ali jednak tako udžbenici su, a to govorim opet iz iskustva jer su moji klinci i cijeli grad Varaždin, sve osnovne škole sudjelovale na velikom projektu koji se zvalo „Koliko su teške naše torbe“ iz 2008. godine. I dopustite mi sad da ipak prenesem što su oni radili, kome su se sve obraćali, nitko ih nije čuo, a problem je od 2008. godine kad su ga oni uočili. Dakle, pronašla sam tu staru prezentaciju i piše ovako: „Ustanoviti težinu školskih torbi učenika od prvog do osmog razreda najprije na Petoj osnovnoj školi u Varaždinu, a odlukom dječjeg gradskog vijeća na svih 7 varaždinskim osnovnim škola. Zatim je bilo potrebno izračunati udio u ukupnoj težini učenika.“ Ovo je 2008. godina, znači prije HNOS-a, prije cjelodnevne nastave, prije svega onoga o čemu mi svim ovim reformama pokušavamo napraviti da naučimo djecu misliti, uočavati probleme, istražiti i predlagati. Ne budemo li slušali, a ovo sad povezujem sa participacijom djece jer definitivno u tih a provedeno je 2008., 2011., 2013., 2015. Nitko od ministarstva, od Agencije za odgoj i obrazovanje, od savjetnika koje sam ja posebno zvala i molila dajte im otpišite djeca čekaju odgovore. Nije reagirala.

Projekt je završio tako da je u Varaždinu gradonačelnik drugi, ne prvi nego drugi, jedan od napravio ormariće za djecu u školama i sve škole i Centar Tomislav Špoljar imaju ormariće u kojima ostavljaju svoje stvari. Međutim, tu dolazimo do problema roditelja koji nek' donese doma udžbenik da ja vidim kaj su oni delali, pa smo došli na isto unatoč ormarićima djeca i dalje nose cijele komplete, da u školama se ponešto riješio problem blok satovima i modularnoj nastavi koja se tad malo drugačije zvala a bila je dio prijedloga koji su dali klinci.

I sad da skratim priču. Udžbenici su i dalje preteški, djeca prema njihovom istraživanju a konzultirali su medicinare, zdravstvene djelatnike optimalno mogu nositi 10% svoje tjelesne težine na leđima ili o ramenu. Oni prema tom istraživanju napominjem ovo nije mali uzorak, to su sve osnovne škole u Varaždinu 7 ih je od 30 do 50% djeca nam boluju od skolioza i od drugih vrsta bolesti kralježnice. Ja vas molim, evo u ime njih, ovo je četvrta generacija koja to govoriti i stalno ponavlja. Imali su prijedlog tiskanja udžbenika po nastavnim temama. Neki izdavači su odgovorili da bi to radili, ali nije u zakonu. Uvrstite to u zakon.

Oprostite imam još za reći, ali eto ga. Hvala vam na strpljenju.

Reiner, Željko (HDZ)	Ima nekoliko replika pa ćete moći vjerojatno u sklopu toga. Prvi je kolege Miletića.
Miletić, Marin (MOST)	Kolegice pa evo još jednom, dakle koji su razlozi tome da godinama, rekli ste još od 2013. godine kada su rađena ta istraživanja sa klincima je li o težini udžbenika, o svemu da toliko godina prolazi i da to još evo do danas nije najkvalitetnije riješeno. Što mislite?
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana zastupnica Novak.
Novak, Dubravka (Možemo!)	Hvala vam kolega. Zaista ne znam odgovor, ali možda to treba podcrtatiti da se ne misli da apeliram samo na jednu Vladu koja je bila 2008. i ona koja je bila 2013. isto nije riješila taj problem. Možda se odrasli nismo domislili kako to riješiti, ali ako su nam već klinci dali u tom jednom kako bih rekla vapaju, zaista vapaju i totalnom razočarenju da ih nitko nije čuo mislim da sad imamo mogućnost evo to riješiti. Bit će jako zahvalna vam i osobito.
Reiner, Željko (HDZ)	Zastupnica Orešković ima isto repliku.
Orešković, Dalija (DO i SIP)	Uvažena kolegice ja vama ne mogu izreći koliko vas osobno cijenim i hvala vam na ovom komentaru, ali otvoreno evo moje mišljenje je da nekad konstruktivnost i reći ću čak i prekomjerna pristojnost nije ispravno rješenje. Stvari treba nazvati pravim imenom i reći da je ovo što je izgovorila Vesna Bedeković u Hrvatskom saboru prema meni apsolutno najveća sramota i ja ću tu vašu izjavu snimiti i pustiti u javnost ne da bi sebe reklamirala, nego da tim istim sindikatima pokažem što vlast o njima misli. Jer to da mi danas pričamo o gramaži udžbenika, o njihovoj cijeni, a da ne spomenemo cijenu rada, nepravedne koeficijente i druge zahtjeve ali doslovno od sindikata i udruga koje se bave predškolskim odgojem pa preko osnovnih i srednjih škola do sustava visoke znanosti ne može se niti izgovoriti u ovoj raspravi što sve oni govore i traže i vi njih ponižavate.

e-Doc baza podataka

Reiner, Željko (HDZ)	Molim vas zaustavite se. Svaki put premašite vrijeme. Hajde se zaustavite. Izvolite, poštovana zastupnica Novak.
Novak, Dubravka (Možemo!)	Hvala lijepa. Ja se slažem ...
Reiner, Željko (HDZ)	Pardon, oprostite moram dat riječ kolegici Bedeković jer je digla povredu Poslovnika prvo. Izvolite. U čem je povrijeđen Poslovnik?
Bedeković, Vesna (HDZ)	Hvala vam lijepa. Članak 238. A ponovno dakle omalovažavanje i vrijedanje kolegica i kolega zastupnika. Drugo kolegice kad već govorite i koristite različite termine u sustavu o kojem danas razgovaramo dajte molim vas dobro se pripremite. Naime, ne postoji sustav visoke znanosti. Naprsto ste izrekli bedastoće, to ne postoji. Hajte možda bi bilo korisno za vas da se u buduće dobro pripremate za rasprave. Korisno za vas.
Reiner, Željko (HDZ)	Dobro, to nije povreda Poslovnika pa vam moram dati opomenu. A sad će poštovana zastupnica Novak odgovoriti na repliku. Izvolite.
Novak, Dubravka (Možemo!)	Hvala vam lijepa. Slažem se da koeficijenti možda nisu tema, ali slažem se da jesu tema kad je u pitanju potplaćenost učitelja, pa onda s obzirom da govorimo o udžbenicima onda ću reći ovaj zakon to ne donosi, ali učitelji su ti koji kutije i pakete udžbenika nose u svoje razrede, raspakiravaju, slažu, potpisuju, popisuju, predaju, pregledavaju poslije tako da to spada u one poslove koji su uvijek dodatni poslovi i kojih je i svake školske i nastavne godine sve više i više pa se i obujam njihovog posla eto tako proširuje. Što se tiče ove povrede Poslovnika, ja sam isto sudjelovala sad u komentaru toga pa ću reći gospođo Balenović zapravo ste i vi svojom, svojom povredom Poslovnika i prvim uplitanjem htjeli poniziti kolegicu Orešković tako da zapravo hajmo reći da nije niti to u redu.
Reiner, Željko (HDZ)	Repliku ima zastupnica Bedeković.
Bedeković, Vesna (HDZ)	Hvala vam lijepa poštovana ...
Reiner, Željko (HDZ)	.../Upadica Reiner: Ne Balenović, nego Bedeković. Izvolite./...
Bedeković, Vesna (HDZ)	Hvala vam lijepa. Poštovana kolegice prije svega zaista cijenim sve vaše konstruktivne rasprave ne samo ovu raspravu danas nego i raspravu na Odborima za obrazovanje, znanost i kulturu na koje dolazite ne kao članica, nego kao zainteresirana zastupnica. To izuzetno cijenim i dolazite kao struka što je izuzetno bitno. Zato i jesu vaše rasprave kvalitetne i konstruktivne kada govorite o ovakvim, o ovoj problematici sa pozicije struke, sa pozicije znanja i sa pozicije iskustva. I samo komentar rekli ste mi da sam loše i grubo komentirala kolegicu Orešković. Kolegica Orešković naravno ima pravo sudjelovati u svim raspravama kao i svi mi zastupnici, dakle o različitim temama ali nema pravo vrijeđati i nema pravo blatiti i nema pravo govoriti neistinе. To je ono što nema i na to podsjećam.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovana zastupnica Novak.
Novak, Dubravka (Možemo!)	Eto hvala vam na uočavanju moje konstruktivnosti, nadam se da će i u nastavku biti tako.
Reiner, Željko (HDZ)	Poštovani zastupnik Baksa.
Baksa, Ivica (NPS)	Poštovana kolegice Novak, vi ste prosvjetna radnica. Evo danas dosta pričamo o težini udžbenika ili torbe. Evo ja vam mogu reći iz primjera, jučer sam baš izvagao torbu svojega 11 godišnjeg sina i torba ima 8,6 kg. Znači stručnjaci preporučuju da bi težina torbe trebala biti nekih desetak posto težine, pa mi molim vas recite a torbe koje su trenutno su od 6 do 10 kg, pa mi molim vas recite kako da jedna onda curica može nositi tako veliku torbu i da li su potrebne promjene oko toga?
Reiner, Željko (HDZ)	Odgovor poštovane zastupnice Novak.

e-Doc baza podataka

Novak, Dubravka (Možemo!)	<p>Promjene oko toga su svakako potrebne, nego su nužne i već kasnimo. Od 2008. pa na ovamo eto uočili su to proizvođači školskih torbi, pa su nam torbe dobine i kotačiće što zapravo nije rješenje osobito ne u školama u kojima su stepenice. Neovisno o tome da li su djevojčice ili dječaci u svakom slučaju ja bih zaista voljela evo da predstavnici sad ministarstva i predlagatelja uoče ovaj problem. Dajte pokušajte do drugog čitanja dati mogućnost izdavačima da pokušamo napraviti udžbenike po nastavnim temama. Sigurna sam jer ste vi struka da ste razumjeli o čemu govorim i da je to moguće napraviti. Idemo probati tako.</p> <p>I možda još jednu stvar. Težine školskih torbi da ne bismo ostali djelomično iskreni uvelike doprinose i roditelji sa trokatnim pernicama, 36 flomastera da ima bolji od ovog susjednog. Dakle, tu moramo poraditi svi skupa na edukaciji roditelja, ministarstvo osobito u tome mora surađivati.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	Hvala. Sad će govoriti zastupnica Dalija Orešković, izvolite.
Orešković, Dalija (DO i SIP)	<p>Odmah da kažem nešto što mi je osobno bitno. Dakle, kolegica Bedeković može prema meni grubo koliko god hoće. Zastupnica sam, a i po prirodi sam takva da me takve stvari ne smetaju. Smeta me to što se njezinom retorikom napada na čitave skupine onih koji ne mogu svoje stavove, svoje mišljenje, svoje prijedloge iznijeti u Saboru a kroz repliku sam skrenula pažnju da je vlast ta koja njih gazi. Dakle, one koji prenose znanje od udžbenika do glava naših najmlađih, dakle naše djece i svih ostalih koji sudjeluju u sustavu obrazovanja.</p> <p>I to što sam napravila nekakav lapsus doista jesam, ali on je ništa, to je mizerno u odnosu na greške koje trenutno radi HDZ, HDZ-ova vladajuća većina i HDZ-ov ministar. Nadalje, ja mogu ne imati pojma o ovoj temi, o ovom zakonu, o sustavima ali kada spomenem da svi ti sustavi od predškolskog, osnovnoškolskog, srednjoškolskog i fakultetskog obrazovanja ukazuju da ministar ne radi svoj posao. Ne samo da ne radi svoj posao nego ih ne želi niti saslušati, da sa njim imaju problem, a da svi ti sustavi pate. I kada svi ti sustavi iznose svoje zahtjeve a vlast ih ne sluša onda je to suštinski problem demokracije.</p> <p>I najgore za sve nas ovdje bi bilo da se pravimo kao da to ne primjećujemo, ne čujemo i u raspravi u kojoj sudjeluje 10 do 15 zastupnika pričamo o težini torbi i o gramaži. Na to sam htjela skrenuti pažnju.</p> <p>E sad što se tiče tih udžbenika. U svojoj stanci je zastupnik iz Mosta napomenuo da je bio vjeroučitelj i da je bio istovremeno i razrednik, pa ču ja samo spomenuti da mi ne možemo nastaviti dalje pričati o tome da nam je bitno hoće li pernice imati deblje ili teže flomastere i hoće li oprema biti takva da nepotrebno povećava težinu torbe, a da ne počnemo ozbiljno razgovarati o tome je li pravedan sustav u kojem vjeroučitelje postavlja biskup na temelju Rimskih ugovora, a plaću isplaćuje ministarstvo, dakle državni proračun Republike Hrvatske.</p> <p>I onda nam je takav vjeroučitelj nad kojim država nema nikakvu ingerenciju jer ga ne može smijeniti ujedno i razrednik. I onda imamo situaciju da taj vjeroučitelj jer ima puno pravo izražavati svoje vjerske stavove može primjerice biti sudionik onih molitvi po trgovima, da ima i ravnatelja. Hvala kolegice na kojima se priča da žene trebaju biti čedne i potom doći u učionicu i pričati o tome, odnosno hoće li pričati o tome da su djevojčice ravnopravne dječacima jer za to na trgovima molio nije. Dakle, to je jedna tema. Druga tema, a također se tiče zahtjeva Sindikata znanosti i obrazovanja i svih ostalih je apel da se ne ide u reformu strukovnog obrazovanja na način da se iz kurikuluma izbace oni povjesni i opći predmeti, odnosno oni predmeti koji daju opću kulturu da se od njih ne radi ona mašinerija i radna snaga koja će biti ne misleća, koja neće razmišljati o društvenim procesima oko sebe jer će im se oduzeti ti predmeti opće kulture jer kuda to vodi. Doći ćemo do toga da će nam mlađe naraštaje odgajati Thompsonove pjesme i budući saborski zastupnici koji su otrprilike na tragu onoga što u ovoj sabornici izgovara primjerice Josip Jurčević u svojim slobodnim govorima. Primjerice od utorka ili tko je nakon njega govorio Kukavica, Ivica Kukavica.</p> <p>Ako mi kao država imamo problem, a očito imamo problem i taj problem raste što će pisati u tim udžbenicima, hoće li uopće pisati? Hoće li uopće pisati? Hoćemo li učiti mi našu djecu što je temelj hrvatske države je li fašizam ili antifašizam, a do toga smo došli. Došli smo do toga da kada se kaže antifašizam da se velik dio Hrvatske toga zapravo srami i stavlja ga u neku drugu kategoriju, a fašizam na mala vrata kuca i ulazi kao mainstream.</p> <p>Je li to tema saborskih rasprava koje govore o obrazovanju? Rekla bih da je to kud i kamo važnija tema od toga kolika će biti gramaža pojedinog udžbenika međutim o tome se ne raspravlja.</p> <p>Ja ponovno želim reći ako imamo situaciju u kojoj se izborne pobjede HDZ-a kao trenutno stranke na vlasti, dakle njihove izborne pobjede u pojedinim lokalnim izbornim jedinicama poput općine Seget slave uz pozdrav i poklic „za dom spremni“ i uzdizanje pesnice u zrak, a da to država ne osuđuje to znači da smo mi već debelo zakazali za sustavom obrazovanja i da sve to što vi najavljujete i prezentirate kao najveće povjesno ulaganje u naše škole zapravo gubi svoju svrhu. Mi sa pristupom ove vlasti dvostrukih konotacija, kukavičluka, licemjerja i sve one retorike koje dolaze sa ove desne mračne strane potkopavamo temelje i budućnost ove Hrvatske. Evo to je moj komentar na ovu raspravu. Hvala.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	.../Upadica Reiner: Ja bih vas molio da se držite teme, molim vas./...
Orešković, Dalija (DO i SIP)	Tema nad temama. Gospodine Reineru ne upadajte mi u riječ. Hvala.

e-Doc baza podataka

Reiner, Željko (HDZ)	Sukladno članku 232. mogu vam upadat koliko god hoću u riječ pogotovo što se uopće niste u svom izlaganju držali teme po običaju, samo mislite da možete arogancijom dominirati u ovom Saboru. E ne možete! I to su vam pokazali. Repliku ima poštovana zastupnica Salopek.
Salopek, Anđelka (HDZ)	Hvala lijepo. Ja moram svakako napomenuti da u 2025. godini Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih ima proračun od približno 4,67 milijardi eura što predstavlja 13 i pol, dakle posto više u odnosu na prethodnu godinu ali je pokrenut i investicijski ciklus vrijedan 2,7 milijardi eura za izgradnju vrtića, škola, dvorana za jednosmjensku nastavu, povećanje kapaciteta u vrtićima, ali i za unapređenje statusa učitelja kroz povećanje plaća. Ono što bih isto tako istaknula jest da ova ulaganja predstavljaju najveći ciklus ulaganja u obrazovni sustav u povijesti Republike Hrvatske. Ono što bih postavila pitanje uvaženoj saborskoj zastupnici s obzirom na ovaj prijedlog zakona mislite li da učitelj u razreda ima autonomiju? Hvala.
Reiner, Željko (HDZ)	Odgovor zastupnica Orešković.
Orešković, Dalija (DO i SIP)	Dakle neću ništa odgovarati na ove silne cifre. Samo ću spomenuti da se u svojim lokalnim utvrdama HDZ prezentira i najavljuje da će imati ista takva ulaganja, pa postavljam pitanje ako je već Vlada toliko puno dala onda što su izborni programi na lokalnim razinama? Jel? Samo manipulacija.
Reiner, Željko (HDZ)	Imamo nekoliko povreda Poslovnika. Kolegica Bedeković je digla prva. U čem je povrijeđen Poslovnik?
Bedeković, Vesna (HDZ)	Članak 238. opet vrijedanje i omalovažavanje saborskih zastupnika i nazivanje ih mračnom desnom stranom i kaže kolegica Orešković neće baratat brojkama. I bolje, bolje da ne barata ni brojkama, ni postotcima. Najporavažavajući postotak i brojka za nju od nekih par dana prije je 2,5% kolegice Dalija, 2,5 % a vi znate o čemu ja govorim. Hvala vam lijepa.
Reiner, Željko (HDZ)	Dobro. To nije bila povreda Poslovnika, pa dobijate opomenu. Kolegica Salopek je digla povredu Poslovnika. U čemu je povrijeđen?
Salopek, Anđelka (HDZ)	Isto tako 238. vrijedanje i omalovažavanje ali prvenstveno prije svega da bi se izbjeglo davanje odgovora na postavljeno pitanje, ali isto tako da bi se izbjeglo i prihvatanje istine o ovim uistinu visokim ulaganjima u Sektor odgoja i obrazovanja kao što sam već i napomenula koje je najveće u povijesti ove Republike Hrvatske. Hvala.
Reiner, Željko (HDZ)	Dobro, ni to nije bila povreda Poslovnika pa dobivate opomenu. A sad idemo na završna izlaganja, pa će u ime Kluba zastupnika HDZ-a govoriti poštovana zastupnica Anđelka Salopek. Izvolite.

e-Doc baza podataka

Salopek, Andelka (HDZ)	<p>Uvaženi potpredsjedniče, državni tajnici, kolege i kolegice.</p> <p>Evo pred nama je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu. Važno je istaknuti da ovaj važeći zakon ne propisuje mogućnost povećanja cijene tiskanih udžbenika, te usklajivanje cijene udžbenika s trenutnom gospodarskom situacijom, zbog čega je Vlada RH 2022. i 2024.g. donijela Uredbe o izmjeni i dopuni zakona kojima je omogućilo se povećanje cijena tiskanih udžbenika za osnovnu školu s usklajivanjem s trenutnim stanjem na tržištu. S tim u svezi ističem kako se ovim prijedlogom uređuje i pitanje definiranja najveće dopuštene cijene udžbenika u osnovnoj školi, kao i ostala pitanja važna za postupak odobravanja uvrštavanja u katalog i izbor, te i povlačenja iz uporabe udžbenika i drugih obrazovnih materijala za učenike osnovnih i srednjih škola. Također s obzirom na uvođenje i novih modularnih strukovnih kurikula u strukovne škole potrebno je omogućiti i uporabu udžbenika za module u strukovnim kurikulima. Stoga prijedlog zakona omogućava izradu i uporabu udžbenika za udžbenike, za učenike u strukovnim školama koji će pohađati i modularnu nastavu. Također predloženim zakonom omogućava se i odstupanje od roka za podnošenje prijave na javni poziv utvrđen Zakonom za udžbenike na jeziku i pismu nacionalnih manjina.</p> <p>Naravno i opet ću ponoviti, u 2025.g. Ministarstvo znanosti i obrazovanja i mladih ima proračun od približno 4,67 milijardi eura, što predstavlja 13,5% više u odnosu na prethodnu godinu, ali je i pokrenut jedan veliki investicijski ciklus vrijedan 2,7 milijardi eura za izgradnju vrtića, škola, dvorana za jednosmjensku nastavu, povećanje kapaciteta u vrtićima, te unaprjeđenje statusa učitelja kroz povećanje plaća.</p> <p>Rješenja nadalje kojima se uređuju pitanja definiranja najveće dopuštene cijene udžbenika, te njenog usklajivanja s postojećom gospodarskom situacijom su pozitivno prihvaćena i ocijenjena.</p> <p>Kada je riječ o uvođenju novih strukovnih kurikula u strukovne srednje škole ističe se kako je udžbenik obvezni obrazovni materijal u svim predmetima, te da bi se kao takav trebao, kao takav bi trebao biti i dio sustava strukovnog obrazovanja u RH. Međutim udžbenik je i sredstvo jer se s gledišta struke i pedagogije zapravo udžbenik nije jedini izvor iz kojeg učenici uče jer učitelji imaju autonomiju o odabiru metoda i izvora. Zato se kaže da je udžbenik samo jedno od nastavnih sredstava.</p> <p>Nadalje, s ciljem unaprjeđenju teksta prijedloga važno je istaknuti i potrebu ograničenja mase udžbenika kako bi se olakšala težina školske torbe učenicima osnovnih škola, iako ću tu istaknuti da učitelj koji ima autonomiju u razredu dakle može kroz različite aktivnosti, a spomenula sam tjedan bez školske torbe, svojom kreativnošću, svojim radom i zalaganjem dakle uistinu doprinjeti da ta školska torba na zanimljiv način učenicima bude lakša.</p> <p>S obzirom da je važeći zakon nekoliko puta mijenjan ističe se i važnost potrebe donošenja novog ili pročišćenog teksta Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu sukladno jedinstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata.</p> <p>Prilikom rasprave o implementaciji čl. 15. prijedloga kojim se u tekstu zakona riječ „kurikulum“ mijenja u riječ „kurikul“ također je istaknuta i podijeljena su mišljenja u svezi jezične upotrebe istih, a s tim u svezi važno je napomenuti kako se riječ „kurikul“ upotrebljava sukladno Zakonu o hrvatskom jeziku.</p> <p>Za provedbu zakona osigurana su sredstva u iznosu 19 milijuna 895,994 eura u Državnom proračunu RH za 2025.g. unutar programa Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, a kako ove izmjene imaju za cilj povećati fleksibilnost i prilagodljivost obrazovnog sustava omogućujući bolje usklajivanje s tržišnim uvjetima i potrebama strukovnog obrazovanja, Klub HDZ-a će podržati ovaj prijedlog zakona, hvala.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	U ime Kluba zastupnika HSS-a, GLAS-a i DOSIP-a završno će govoriti zastupnica Dalija Orešković, izvolite.
Orešković, Dalija (DO i SIP)	<p>S obzirom da se HDZ hvali sa povjesnim i nikad većim ulaganjima u sustav znanosti i obrazovanja, svim sindikatima iz tog sustava koji prosvjeđuju poručujem ne dajte se gaziti, podržavam vas i dalje.</p> <p>Drugo što želim reći, evo pozivam Katoličku crkvu u Hrvatskoj da osudi one koji istovremeno mole „Oče naš“ i uzvikuju „Za dom spremni“.</p> <p>Treće, pozivam HDZ da se vrati na put svog utemeljitelja dr. Franje Tuđmana, da nauče da Hrvatska nikad ne bi bila međunarodno priznata da se nije ogradiла od fašizma i ustašluka i svih ustaških pokliča.</p> <p>I za kraj pozivam roditelje da svoju djecu uče o onome što je bilo iz povjesnih i provjerениh izvora i dokumentacija, a ne iz Thompsonovih pjesama, hvala.</p> <p>A da za kraj, pozivam Reinera da popije normabel i da povuče neopravdanu i neutemeljenu izrečenu opomenu, hvala.</p>
Reiner, Željko (HDZ)	Ja bi vama savjetovao da jednu trajnu terapiju ipak uzmete. Kolegica Bedeković je digla povredu Poslovnika, izvolite.
Bedeković, Vesna (HDZ)	Hvala lijepo poštovani potpredsjedniče. Čl. 238. i ljubazno molim da poštovanu kolegicu opomenete da se u raspravama završnim u ime onih koje predstavlja drži teme, a da ne šalje pamflete u eter. Danas raspravljamo o Konačnom prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu, a ne o pamfletima koje je maločas poslala.
Reiner, Željko (HDZ)	Pa dobro nije se držala ni prije te teme pa što bi se i sada. Kolega Restović je dignuo povredu Poslovnika.
Restović, Tonči (SDP)	Potpredsjedniče povrijedili ste vi Članak 238., vrijeđali ste zastupnicu ...

e-Doc baza podataka

Reiner, Željko (HDZ)	.../Upadica Željko Reiner: Koja je mogla vrijeđati./...
Restović, Tonči (SDP)	... a to da li, molim?
Reiner, Željko (HDZ)	.../Upadica Željko Reiner: Koja je mogla mene vrijeđati./...
Restović, Tonči (SDP)	Na to, to netko drugi ili vi onda imate Poslovnik kojim ćete to regulirati, ali da vi ovdje dijelite paske i govorite da netko mora uzeti nekakvu terapiju to je ispod svake razine. Ispod vaše razine ako me vučete za jezik.
Reiner, Željko (HDZ)	A smatrate da je u redu da se mene vrijeđa? To smatrate da je u redu zato jer je ona na vašoj listi jel? .../Upadica se ne razumije./... U redu, samo, samo zanimljivo je da niste reagirali prije nego u ovom trenutku, vrlo zanimljivo. .../Upadica se ne razumije./... U velika moć da, da, da, da, dobro velika moć. Ovaj u ime predlagatelja sad će govoriti poštovana državna tajnica Zrinka Mužinić Bikić. Izvolite.
Mužinić Bikić, Zrinka	Hvala poštovani potpredsjedniče Hrvatskog sabora. Poštovane zastupnice i zastupnici ovim putem vam se želim zahvaliti na onom dijelu konstruktivne rasprave i svim sugestijama koje ste dali. Još jednom želim naglasiti kako Vlada RH kontinuirano ulaže u obrazovanje ne samo materijalno već i provodeći cijelovite reforme u odgojno obrazovnom sustavu. Izmjene i dopune ovoga zakona upravo su potpora svim reformskim procesima te omogućuju praćenje cijena udžbenika za osnovnu školu te njihovo usklađivanje s aktualnim stanjem na tržištu i u gospodarstvu. Napominjem još jednom kako je prema podacima Državnog zavoda za statistiku medijalna plaća rasla za 46% u odnosu na 2019. godinu odnosno prosječno 40% u odnosu na razdoblje kada su udžbenici uvršteni u katalog. Iskreno se nadam kako ćemo tim smjerom nastaviti i dalje i kako neće biti potrebe za snižavanjem cijena udžbenika odnosno da ćemo i dalje ići istim smjerom kojim smo išli i dosada. U izlaganjima smo imali priliku čuti i da materijal za učenike u strukovnim školama nije spremjan i bojazan da će učenici biti zakinuti. Ja želim stoga istaknuti da smo vrlo spremno ušli u reformu strukovnog obrazovanja jer se još nikad nije dogodilo da će svi učenici strukovnih škola imati dostupne i besplatne obrazovne materijale za sve module koji se izvode u novim strukovnim kurikulima. U strukovnom obrazovanju udžbenici i obrazovni materijali ne smiju biti jedini izvori znanja već kontinuirano ih treba koristiti i sve druge dostupne izvore znanja zbog ubrzanog tehnološkog napretka svih struka. Obzirom da je bilo dosta govora i o težini školskih torbi odnosno udžbenika, a referiralo se i na istraživanja provedena 2013. godine i ranije napominjem kako je zakonom od 2018. godine propisana najveća dopuštena masa udžbenika u osnovnim školama, dakle Člankom 4. stavkom 4.. Predloženo je i da se izdavačima omogući tiskanje udžbenika u manjem opsegu. U tom smislu već imamo neke takve primjere odnosno primjere takvih udžbenika koji su napravljeni upravo s ciljem da imaju manju težinu i da su učenicima dostupni što pozdravljamo. Jednako kao što pozdravljamo i učitelje i učiteljice ali i roditelje koji planski pristupaju uče i potiču učenike da nose u školu samo ono što im je za taj dan i potrebno. Ono što posebno ističem u ovom smislu jest ulaganje Vlade RH u infrastrukturu kojom će se omogućiti svim učenicima u RH pohađanje nastave u jednoj smjeni ali i pokretanje reformskog procesa kojim ćemo zapravo osigurati uvjete da školske torbe odnosno udžbenici ostaju u školama. Još jednom vas pozivam da podržite izmjene i dopune ovog zakona kako bismo omogućili bolju kvalitetu obrazovanja za sve naše učenike. Hvala.
Reiner, Željko (HDZ)	Hvala lijepa, time zaključujem raspravu o ovoj točci o njoj ćemo glasovati kad se steknu uvjeti.

Saziv: **XI** Sjednica: **6**

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu, prvo čitanje, P.Z. br. 153

06.06.2025.

e-Doc baza podataka

Jandroković, Gordan (HDZ)	<p>Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu, prvo čitanje, P.Z. br. 153. Predlagatelj je Vlada. Rasprava je zaključena.</p> <p>Sukladno Prijedlogu saborskih radnih tijela dajem na glasovanje sljedeći zaključak:</p> <p>1. Prihvata se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu.</p> <p>2. Sve primjedbe i prijedlozi dostaviti će se predlagatelju da ih razmotri prilikom utvrđivanja teksta konačnog prijedloga zakona.</p> <p>Molim glasujmo.</p> <p>Utvrdjujem da je glasovalo 120 zastupnica i zastupnika, 76 za, 44 suzdržana, pa je donesen zaključak kako su ga predložila saborska radna tijela.</p> <p>Povreda? Stanka.</p>
------------------------------	--